

Whistleblowing-toiminnan valtuutetut henkilöt

Kunnanhallitus 11.08.2025 § 199
778/00.03.01/2023

Päätösehdotus	Kunnanhallitus nimeää whistleblowing-toimintaan valtuutetuiksi henkilöiksi hallintopäällikön, henkilöstöpäällikön ja tietosuojavastaavan.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.
Selostus	EU-direktiivin (2019/1937) mukainen Whistleblowing-ilmoituskanava on otettu käyttöön Laukaan kunnan henkilöstölle maaliskuussa 2024 ja sitä kautta tulleita ilmoituksia ovat tähän saakka käsitelleet talous- ja henkilöstöjohtaja Eero Raittila, henkilöstön edustaja Markku Jaakkola ja tietosuojavastaava Heli Kettunen. Korsernipalveluissa tapahtuneiden henkilöstömuutosten myötä on tarve päivittää whistleblowing-direktiivin mukaisen toiminnan valtuutettuja henkilöitä. Talous- ja henkilöstöjohtajan virka lakkautettiin päättymään 28.2.2025, ja sen tilalle muodostettiin korsernipalvelujohtajan virka. Hallintopäällikön virka perustettiin alkaen 1.3.2025, jonka lisäksi teknisen toimen hallinto- ja talouspäällikön virka siirrettiin korsernipalveluihin henkilöstöpäällikön viraksi alkaen 1.6.2025. Whistleblowing-ilmoitusten käsittelystä vastaavan tulee hoitaa tehtävää riippumattomasti ja puolueettomasti sekä hänellä tulee olla asemansa puolesta edellytykset raportoida suoraan organisaation johdolle. Kyseisiä ilmoituksia saa käsitellä vain tehtävään nimetyt henkilöt.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Valmistelija	hallintopäällikkö Sari Linturi-Sahlman, puh. 040 195 6559

Kunnanhallitus 9.10.2023 §246
778/00.03.01/2023

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää muuttaa aikasempaa päätöstään ja hankinta- ja kehittämispäällikön tilalle nimitetään kunnan tietosuojavastaava.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 7.2.2022 §34
110/00.01.03/2022

Valmistelija: hankinta- ja kehittämispäällikkö Jarmo Pasanen, puh. 0400 806 014

Direktiivi (EU) 2019/1937 unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (ns. whistleblowing direktiivi) velvoittaa organisaatioita, joissa on vähintään 50 työntekijää tai kunnat, joissa on enemmän kuin 10.000 asukasta, perustamaan järjestelmän, jonka kautta voidaan ilmoittaa rikkomuksista unionin

oikeutta kohtaan. Direktiivin 9 artikla määrittelee ilmoitusten jättämiseen tarkoitettujen kanavien sisältämät menettelyt.

Direktiivillä on vahvistettu säännöt ja menettelyt, joilla suojellaan ”väärinkäytösten ilmoittajia”, eli henkilöitä, jotka ilmoittavat tiedoista, jotka he ovat saaneet työnsä yhteydessä rikkomuksista, jotka kohdistuvat EU:n lainsäädäntöön. Rikkomuksiin voi sisältyä sekä laittomia tekoja tai laiminlyöntejä että väärinkäytöksiä. Direktiivi kattaa ilmoitukset mm. seuraavissa tapauksissa:

- julkiset hankinnat
- rahoituspalvelut, -tuotteet ja -markkinat sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen
- tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus
- liikenneturvallisuus rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteen aloilla
- ympäristönsuojelu, jätehuollosta kemikaaleihin
- säteilyturva ja ydinturvallisuus
- elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus, eläinten terveys ja hyvinvointi
- kansanterveys, mukaan lukien potilaiden oikeudet ja tupakkaa koskeva valvonta
- kuluttajansuoja
- yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus
- EU:n taloudellisiin etuihin kohdistuvat rikkomiset,
- sisämarkkinoihin liittyvät rikkomiset, mukaan lukien EU:n kilpailusääntöihin ja valtiontukisääntöihin kohdistuvat rikkomiset sekä yhteisöverosääntöjen rikkomiset.

Ilmoittajia tulee suojella kaikenlaisilta vastatoimilta, kuten irtisanomiselta, alempiin tehtäviin siirtämiseltä, pelottelulta ja mustalle listalle asettamiselta. Ilmoittajilla tulee olla saatavilla tukitoimenpiteitä, kuten tiedotusta ja neuvontaa sekä tarvittaessa oikeusapua.

Laukaan kunta on hankkinut käyttöönsä järjestelmän, joka täyttää direktiivin vaatimukset ilmoittavan henkilön yksityisyyden suojaamisesta ja tietoihin pääsyn rajoittamisesta vain valtuutettuihin henkilöihin (talous- ja henkilöstöjohtajan viranhaltijapäätös 9 § 29.11.2021).

Ilmoitusten käsittelemiseksi kunnan tulee nimetä valtuutetut henkilöt, joiden sallitaan vastaanottaa ilmoituksia, tutkia niitä ja päättää jatkotoimista ilmoituksen perusteella.

Direktiivi olisi tullut sisällyttää kansalliseen lainsäädäntöön 17.12.2021 mennessä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle helmikuussa 2022.

Ilmoitusten käsittelyprosessi:

Ilmoituskanavan perustaminen

- käsitellään ilmoituskanavan perustaminen yhteistyöryhmässä (8. art. 1 kohta, käsitelty yhteistyöryhmässä 3.2.2.2022)
- kunnanhallitus nimeää ilmoitusten käsittelyyn valtuutetut henkilöt (hallintosääntö 6 §, sisäinen valvonta ja riskienhallinta)
- perustetaan ilmoituskanava (8. art. 1 kohta)
- valtuutetut henkilöt perehtyvät tehtäväänsä

Ilmoitusprosessi

-henkilö jättää ilmiannon ilmoituksen
-ilmoittajalle lähetetään automaattisesti vastaanottokuittaus (järjestelmä lähettää)
-järjestelmä informoi ilmoitusten vastaanottoon valtuutettua henkilöä/henkilöitä
-valtuutettu / valtuutetut henkilöt tutkivat ilmoituksen ja pyytävät tarvittaessa lisätietoja ilmoittajalta
-mikäli ilmoitus johtaa jatkotoimenpiteisiin, aloitetaan jatkotoimenpiteet, jatkotoimenpiteet riippuvat asian luonteesta
-ilmoittajalle on annettava palaute kolmen kuukauden sisällä toimenpiteistä, joihin on ilmoituksen johdosta ryhdytty, mikäli ilmoitus ei johda toimenpiteisiin on siitäkin informoitava ilmoittajaa.

Ilmoituskanava on tarkoitus ottaa käyttöön, kun kansallinen lainsäädäntö valmistuu. Käyttöön otossa huomioidaan mahdolliset muutokset direktiivin vaatimuksiin.

Ehdotus	Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus nimeää whistleblowing-toimintaan valtuutetuiksi henkilöiksi talous- ja henkilöstöjohtajan, hankinta- ja kehittämisspäällikön sekä henkilöstön edustajan.
Päätös	Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen ja henkilöstön edustajaksi valittiin yksimielisesti Markku Jaakkola.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen